

Τίτλος Μαθήματος: Εκπαιδευτική πολιτική, καινοτομία και αλλαγή στο σχολικό περιβάλλον

Διδάσκοντες: Δημήτρης Γερμανός, Κωνσταντίνος Τσιούμης

Εξάμηνο	Έτος	Μονάδες ECTS
A	1 ^ο	10

Σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να προβάλλει τη σύγχρονη προσέγγιση για το σχολικό περιβάλλον, το οποίο αποτελεί ένα ανοικτό σύστημα προσανατολισμένο στην βελτίωση της ποιότητάς του, μέσα από διαδικασίες διαρκούς υιοθέτησης παιδαγωγικών καινοτομιών και αλληλεπίδρασης με το κοινωνικό του περιβάλλον, σε μακρο-, μέσο- και μικροκλίμακα. Στο πλαίσιο αυτό, η σχολική μονάδα προσεγγίζεται ως υποδοχέας, αλλά και ως κύτταρο άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής, και υλοποίησης οργανωτικών και εκπαιδευτικών καινοτομιών για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Ζητούμενο είναι οι μετέχοντες να εξοικειωθούν με τις έννοιες και το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής πολιτικής και τη διαδικασία ανάλυσής της.

Περιεχόμενο μαθήματος

Στο πλαίσιο της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας στην Εκπαίδευση, η εκπαιδευτική πολιτική, η καινοτομία και η αλλαγή στο σχολικό περιβάλλον αντιμετωπίζονται ως διαδικασίες που σχεδιάζονται και υλοποιούνται τόσο στο εσωτερικό της σχολικής μονάδας, όσο και έξω από αυτήν, σε επίπεδο κεντρικού ή περιφερειακού σχεδιασμού. Η διαρκής αλληλεπίδραση μεταξύ των δυο αυτών επιπέδων είναι προσανατολισμένη τόσο στη βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όσο και στην προσαρμογή της σχολικής μονάδας στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και του ευρύτερου κοινωνικού, οικονομικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Αυξημένο βάρος αποδίδεται στην κατανόηση των βασικών μηχανισμών και λειτουργιών της εκπαιδευτικής πολιτικής καθώς και των παραγόντων που επιδρούν στη διαμόρφωσή τους, μέσα και έξω από τη σχολική μονάδα. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην προσέγγιση των εκπαιδευτικών αλλαγών και μετασχηματισμών και στην ανάλυσή τους, καθώς και των καινοτομιών που συμβάλλουν σε αυτή την κατεύθυνση.

Θεματικές ενότητες

Το ιστορικό πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής.
Ο ρόλος των διεθνών οργανισμών στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής.
Δρώσες συνιστώσες της εκπαιδευτικής πολιτικής.
Εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.
Εκπαιδευτική πολιτική και διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας.
Ερμηνευτικά σχήματα και μέθοδοι ανάλυσης της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Συγκεντρωτισμός και αποκεντρωτισμός στην εκπαίδευση.
Οργανωτική και ατομική αλλαγή στο σχολικό περιβάλλον.
Οι αντιστάσεις στην εκπαιδευτική αλλαγή.
Η δυναμική της εκπαιδευτικής αλλαγής.
Φάσεις για την εισαγωγή και την αξιολόγηση της αλλαγής στο σχολικό περιβάλλον.
Σχολικός χώρος και αλλαγή στο σχολικό περιβάλλον.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση θα γίνεται σε δυο φάσεις:
Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, με σύστημα διαρκούς ελέγχου που θα συνίσταται στη μελέτη και παρουσίαση άρθρων, διατύπωση και απάντηση ερωτημάτων και στη μελέτη συγκεκριμένων περιπτώσεων
Στο τέλος των μαθημάτων, με εκπόνηση ατομικής ή ομαδικής εργασίας.

Βιβλιογραφία

- Argyris, C. (2003). Knowledge for Action. A guide to overcoming barriers to organizational change. San Francisco: Jossey Bass.
- Autissier, D. & Moutot, J.M. (2003). Pratiques de la conduite du changement. Comment passer du discours à l'action ? Paris : Dunod.
- Evans, R. (1991). The Human Side of School Change: Reform, Resistance and the Real-Life Problems of Innovation. San Francisco: Jossey-Bass.
- Germanos, D. (2009). Le réaménagement éducatif de l'espace scolaire, moyen de transition de la classe traditionnelle vers une classe coopérative et multiculturelle. GERFLINT. Paris : Synergies/ Sud-est européen, 2, 85-101
- Hargreaves, A. (2005). Educational changes take ages: Life, career and generational factors in teacher's emotional responses to educational changes. Teaching and Teacher Education, 21, 967-983.
- Kemmis, S. (2009). Action Research as a practice based Practice. Educational Action Research, 17, 3, 463-474.
- Levin, B. (1998) An Epidemic of Education Policy: (what) can we learn from each other? Comparative Education. 34:2, 131-141, DOI:10.1080/ 03050069828234
- Levin, B. & Young, J. (2000). The rhetoric of educational reform. Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice, 2:2, 189-209, DOI: 10.1080/13876980008412642.
- Levin, B. (2010) Governments and education reform: some lessons from the last 50 years. Journal of Education Policy. 25:6, 739-747, DOI: 10.1080/02680939.2010.523793
- Perrenhoud, Ph. (2008). Dix nouvelles compétences pour enseigner. Invitation au voyage. Paris : ESF.
- Senge, P.M. (1990). The Fifth Discipline. The art and practice of the learning organization. London: Random House.
- Βεργίδης, Δ. & Υφαντή, Α. (Επιμ) (2011). Θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής. Θεωρητικές αφετηρίες και εκπαιδευτικά προγράμματα για τη βελτίωση του σχολείου. Αθήνα:

Ύψιλον.

Γερμανός, Δ. (2006). Οι τοίχοι της γνώσης. Αθήνα: Γκούτενμπεργκ.

Γουβιάς, Δ. & Θεριανός, Κ. (2014). Εκπαιδευτική Πολιτική. Αθήνα: Gutenberg

Γούναρη, Π. & Γρόλλιος, Γ. (Επιμ) (2010). Κριτική Παιδαγωγική. Αθήνα: Gutenberg.

Κάτσικας, Χ. & Θεριανός, Κ. (2007). Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης από την ίδρυση του ελληνικού κράτους μέχρι το 2004. Αθήνα: Σαββάλας.

Υφαντή, Α. (2012). Εκπαιδευτική πολιτική και σχεδιασμός για ένα σύγχρονο σχολείο. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη.